

Přinášíme Vám další rozhovor věnující se náhradnímu rodičovství, tentokrát s pěstouny na přechodnou dobu - s Ester a Reném Jiroutovými. Ti jsou tzv. přechodovými pěstouny od roku 2016. Manželé mají 4 biologické děti, dva syny a dvě dcery (23, 21, 19 a 15). Během čtyř let se postupně starali o sedm dětí. Všechny svěřené děti byly u Jiroutových hned z porodnice, novorozeneckého oddělení nebo neonatologie. První holčička byla v rodině 9 měsíců, druhý chlapeček 11 měsíců, třetí holčička 8,5 měsíců, čtvrtý chlapeček 3,5 měsíce, pátý chlapeček 3 měsíce a dvojčátka holčičky manželé 10 dní navštěvovali na neonatologii a pak o ně pečovali 6 měsíců. Prvních pět dětí odcházelo do adoptivních rodin a dvojčátka šla ke své biologické mamince.

1. Co vás vedlo k rozhodnutí stát se pěstouny?

Ester: Vždycky jsme někomu pomáhali a starali se o někoho. Byla jsem na to zvyklá již od dětství ze své rodiny. Spolu s manželem jsme si také začali všimnout ostatních a pomáhat, kde jen to bylo potřeba. Občas u nás někdo bydlel. (Deset let u nás bydlela mladá žena s mentálním postižením. Další 4 roky u nás bydlela starší žena, která musela odejít od svého násilnického manžela.) Pracujeme s dětmi – vedu mateřské centrum, s manželem vedeme skautský oddíl, pořádáme tábory, jsme zapojeni v křesťanském sboru.

Jednou jsme slyšeli vyprávět od kamarádky, že na Slovensku byly zrušeny kojenecké ústavy a pěstounky se doma starají o miminka, která pak odcházejí do adopce. Manžela, děti i mě to velmi zaujalo. A děti mi řekly: „Mami, tohle bys měla dělat, to by se nám líbilo. Měli bychom doma veselo a ty bys byla doma i pro nás.“ Já jsem si již dávno přála pomáhat opuštěným dětem. Hned na začátku manželství jsme s manželem mluvili o tom, že pokud nebudeme moci mít své děti, tak si vezmeme děti z dětského domova. Takže jsme hned souhlasila, nemusela jsem o tom dlouze přemýšlet. Měla jsem sice dobrou práci, ale pěstounství mě lákalo víc, proto jsem vděčná svým dětem a manželovi, že mi to navrhli. Pěstounství totiž není jen o mě, o pečující osobě, ale o celé naší rodině. Všichni pomáhají, na všechny působí pláč miminek, která trpí třeba abstinenčními příznaky, všichni vyhlížíme, zda se dětem najde rodina, jak dopadnou soudy apod. Všechny nás ovlivňuje, kdy a co můžeme podnikat jako rodina.

René: Jak řekla manželka, celý život někomu pomáháme, tohle je další smysluplná etapa našich životů.

2. Jak vnímalo toto rozhodnutí vaše okolí? S jakými reakcemi jste se setkali?

Ester: Já osobně jsem zaznamenala spíše kladné reakce a povzbuzení, že se na tuto práci hodím. Ale někteří se divili, že se nám do pěstounství chce, že to jistě má spoustu omezení a je to velmi náročné a že si finančně pohoršíme.

René: Ze začátku to byly spíše rozpačité reakce okolí - jak nás to omezí, že se nevyspíme apod.

3. Pěstouni musí projít přípravou. Jak jste tento proces vnímali, jak dlouhý byl a byla pro vás příprava přínosná? Případně co byste během přípravy ještě uvítali?

Ester: V dubnu roku 2015 jsme šli poprvé na OSPOD (orgán sociálně-právní ochrany dětí v místě bydliště) s žádostí stát se přechodnými pěstouny. V lednu roku 2016 začal naši žádost řešit krajský úřad a od března do července jsme se účastnili přípravy. V září 2016 jsme byli zařazeni jako pěstouni na přechodnou dobu. Celý proces trval 1,5 roku. Příprava byla důležitá, mimo informace, které jsme se dozvěděli, se také posilovala naše trpělivost a vytrvalost v našem rozhodnutí stát se pěstouny na přechodnou dobu. Individuální rozhovory s psychology byly pro nás největším přínosem, věnovaly se i našim dětem, a tak byla do přípravy zahrnuta celá rodina. Po celou dobu přípravy jsme měli pocit určité nedostatečnosti a obávali jsme se, zda budeme

jako pěstouni vybrání. Zpětně si uvědomuji, že bych uvítala, kdyby se více mluvilo o různých způsobech předávání dětí. Mluvílo se o tom jen obecně a krátce. Zajímavější by bylo více osobních zkušeností o předávání dětí.

René: Pro mě je představa jakéhokoliv sezení na školení děsná. Pokud jde o techniku, tak to dám, ale věci kolem pěstounství, toho jsem se děsil, že tam budu usínat. Nakonec to šlo. Také vstupní testy a jejich počet mě odrazovaly, ale také jsem to zvládl, nebylo to tak náročné. V přípravě mi chybělo víc praktických zkušeností, jak může probíhat proces předávání, co na soudech, atd.

4. Jaké pocity si vybavujete při převzetí prvního dítěte? Překvapilo Vás něco? Na co jste byli připraveni a na co naopak ne.

Ester: Pro první holčičku jsme si jeli na novorozenecké oddělení, měla již tři týdny. Hned, když jsem ji vzala do náruče, tak jsem se cítila, jako by to bylo moje dítě. Překvapilo mě, že jsem vůbec nevníkala, že se vlastně narodila někomu jinému. Byla tichá a smutná, trvalo jí velmi dlouho, než se začala usmívat a reagovat, hned jsme si uvědomila, jak ji poznamenalo více jak třítydenní opuštění. Bylo o ni v nemocnici postaráno, ale neměla jednu pečující osobu.

René: Velký smutek, jak někdo dokáže opustit človíčka, vlastně ho celé těhotenství nechtít. Jak je miminko smutné, nemá zájem o nic okolo, žádný život v očích. Že 9 měsíců a 3 týdny dokáže tak moc poznamenat život dítěte. A to, že dokážete milovat úplně cizího tvorečka jako vlastního, neděláte rozdíl, chováte, krmíte, vstáváte v noci, pečujete úplně stejně jako o své.

5. Dají se Vaše zkušenosti s péčí o děti v pěstounské péči na přechodnou dobu nějak zobecnit?

Ester: Zobecnit by se dalo, že všech sedm dětí jsem měla ráda jako by byly naše vlastní, nikdy jsem nemusela přemýšlet, jak jim projevit lásku, to šlo hned samo. Všechny byly pro mě v tu chvíli nejkrásnější a nejmilejší. Jinak mělo každé dítě jiné potřeby či zdravotní problémy. Další zkušenost je, že u všech jsme si hned říkali, že jsou u nás jen na chvíli, že jim poskytujeme jen dočasný domov a rodinu a ta pravá maminka a tatínek se teprve objeví. To nejvíc, co jim můžeme dát, je naše láska projevená co nejčastějším fyzickým kontaktem. Chtěli jsme, ať svěřené děti zažívají rodinu. Naše rodina fungovala dál stejně jako předtím, než jsme byli pěstouni a pěstounské děti s námi mohly zažívat všechny radosti a starosti, které rodina prožívá.

6. Tématem naší kampaně byly mýty, které kolem náhradního rodičovství panují. Setkáváte se s nějakými ve svém okolí? Pokud ano, s jakými?

Ester: Žijeme na malém městě, proto se o našem pěstounství hodně ví a lidi na to různě reagují. Jedním mýtem je, že se někdo domnívá, že se pěstounství dělá pro peníze. Dále mně bylo docela líto, když mi někteří říkali, jak mohou děti pak někomu odevzdat. Že oni by na to neměli srdce, připadala jsem si, že jsem v jejich očích asi bezcitná. Také se setkávám s mýtem, že je vlastně velmi snadné být s malým miminkem doma, že vlastně nemusím chodit do práce. To mi také bývá líto, že si myslí, že vlastně nic nedělám.

René: Asi otázka peněz nejvíc. „Oni to dělají pro peníze.“ Ve skutečnosti jsme si pohoršili. Pokud děláte ve fabrice, odkroutíte si svých 8 hodin a jdete domů, tady jedete zpočátku celých 24hod, než si miminko zvykne a vy ho poznáte. Přeci jen 9 měsíců slyší jiné hlasy v bříšku. Často mají abstáky po drogách, nikotinu. Pokud dotyčnému spočítám pěstounský plat na hodinu, začne přemýšlet jinak, že tohle se pro peníze nedá dělat. Další otázku, kterou nám lidé kladou je: „Jak to můžete dělat, to já bych nemohl/a.“ Pokud to člověk nezkusí, tak to nemůže vědět. Pokaždé si řekneme, že můžeme být ti, kdo človíčkovi dají jinou startovní čáru, než by měl v

ústavu. Jiný vklad do života od naší rozvětvené rodiny, kde jde z náruče do náruče a učí se navazovat vztahy.

7. Co je na tom být pěstounem nejtěžší a co Vám naopak dělá největší radost?

Ester: Pro mě je v pěstounství nejtěžší, aby se starání o svěřené děti dobře propojilo s potřebami celé naší rodiny. Abychom všichni cítili své důležité a nezaměnitelné místo v naší rodině, abychom uměli brát ohledy jeden na druhého. Největší radost mám, když cítím, jak nám všem v rodině záleží na tom, aby se u nás mělo miminko co nejlépe, chováme ho, smějme se s ním, hrajeme si. Velkou radost mám, když si ostatní v rodině všimnou, že třeba potřebuji pomoci. A asi největší radost mám, když děti odcházejí dál do rodiny (adoptivní nebo biologické), když vidím, jak jsou všichni spokojeni a těší se. A když si uvědomím, že naše starání se tyto děti má obrovský smysl, že místo v ústavu mohlo být v naší rodině.

René: Nejtěžší? To asi zatím nic, spíš smutné. Pro mě to jsou abstrakty dětí, když človíčka chováte, je v klidu a najednou bez důvodu začne plakat a dojde vám, že to je z drog. Tak ho přitisknete více k sobě a tišíte. A co mi dělá radost? Když se pro človíčka najde rodina a příprava na předávání, společná setkávání, nová přátelství, že má budoucnost, svojí novou milující rodinu.

8. Co byste o pěstounství sdělili případným zájemcům?

Ester: Chci všechny, kteří uvažují o pěstounství na přechodnou dobu, velmi povzbudit. Nenechte se odradit tím dlouhým procesem, než se stanete pěstouny. Nebojte se přípravy. Rozhodněte začněte první setkáním na OSPODu, pak máte ještě dlouhou dobu během celého procesu rozvažovat, zda do toho opravdu chcete jít. Ze své zkušenosti mohu říct, že i když je to mnoho starostí, tak radost z toho, že jste někomu pomohli do celého jeho života, je větší. Pokud se rozhodujete, nebojte se vyhledat ve svém okolí pěstouny a osobně se jich zeptat na jejich zkušenosti.

René: Je to jedna ze smysluplných a naplňujících prací, spíše poslání. A souhlasím s tím, co uvedla manželka přede mnou.

Děkujeme manželům Jiroutovým za poskytnutí rozhovoru a přejeme jim plno radosti v životě a další elán do pěstounství.